

مسئولیت ناشی از پزشکی از راه دور

رضا رستگار^۱، داریوش بابایی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یاسوج، یاسوج، ایران

^۲ استادیار گروه حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یاسوج، یاسوج، ایران

چکیده

تله مدیسین (پزشکی از راه دور) چهره نوینی از طبابت است که در زمینه های گوناگون می تواند یاری رسان طبقات مختلف جامعه بشری باشد. کارایی بالقوه زمان، بهره‌وری هزینه‌ها و اثرات مثبت زیست‌محیطی تله مدیسین و نیز گسترگی سرویس‌های پزشکی از راه دور از جمله نقاط قوت این فناوری بوده که چالش‌های پیش رویی هم در کشورمان دارد که آن‌ها را نیز برای چاره‌اندیشی برشمرده‌ایم. از طرفی هم‌زمان با توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات نیازمند تدوین و تصویب قوانین و مقرراتی هستیم که پاسخگوی نیازهای عصرمان باشد به‌طور کلی قانون مدنی و قانون مسئولیت مدنی ۱۳۳۹ درباره‌ی مسئولیت مدنی پزشک ساکت است. اگر مسئولیت پزشکی مبتنی بر «نظریه قهری» باشد؛ اثبات تقصیر بر عهده بیمار یا مدعی خسارت است و در صورتی که مبتنی بر «نظریه قراردادی» باشد، بسته به اینکه تعهد پزشک، تعهد به «نتیجه» یا به «وسیله» باشد، موضوع متفاوت خواهد بود. از سوی دیگر قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، مسئولیت محض یا مسئولیت بدون تقصیر پزشک را با توجه به گفته‌های برخی از فقهای امامیه و انتقادهای حقوق‌دانان نپذیرفته و به مبنای تقصیر بازگشته است. ماده ۴۹۵ قانون جدید نیز بیانگر همین مطلب است. از جمله مطالبی که در این تحقیق مورد اشاره واقع شده است عبارتند از: مسئولیت مدنی و کیفری پزشک از راه دور، کادر درمان، مدیر مؤسسه‌ی پزشکی و تیم جراحی. نوع رابطه‌ی پزشک و بیمار، موجبات سقوط مسئولیت پزشکی مورد بحث واقع شده‌اند و نگاهی اجمالی به مسئولیت مدنی پزشک در فقه امامیه نیز داشته‌ایم.

واژه‌های کلیدی: مسئولیت، تله مدیسین، تقصیر، تیم جراحی

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۵، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۸، صفحات ۹۸-۱۱۶